

Hartl, Jindřich (Dobromil Tvrdovič), skladatel, dirigent a varhaník, narozen 30. 4. 1856, Stará Paka, zemřel 11. 9. 1900, Kikinda (Srbsko).

Jindřich Hartl se narodil 30. dubna roku 1856 v obci Stará Paka do rodiny manželů Antonína Hartla a Karolíny Brtvové. Studoval reálku v Liberci a později i varhanickou školu v Praze. Zde pak také působil jako varhaník u křižovníků v kostele sv. Františka z Assisi a v kostele sv. Vojtěcha na Novém Městě, kde nahradil Antonína Dvořáka po jeho rezignaci na tuto pozici. Místo varhaníka krátce zastával i v Brně v minoritském klášteře (1876–1877). Jindřich Hartl začal komponovat v 70. letech, kdy vytvořil řadu děl, jako například *Předehry a fugy pro varhany* (1872–1873), *Mše pro sóla, sbor a orchestr* (1873), symfonická báseň *Na hřbitově* (1874) a další. V těchto letech začal též působit v divadelním prostředí. Byl kapelníkem Pištěkovy divadelní společnosti, poté Švandovy společnosti (od dubna 1878), kde mimo jiné nastudoval Dvořákova *Šelmu a sedláka* (1878), a opět Pištěkovy, kde působil až do roku 1884. Mezitím byl také kapelníkem a ředitelem chrámové hudby ve Dvoře Králové, pak německého divadla v Chebu a v letech 1885–1886 také ředitelem kůru v Karlových Varech a Velvarech. Nakonec se znovu vrátil k Pištěkovi. Roku 1890 byl jmenován ředitelem kůru a stal se sbormistrem spolku zvaném Gusle v Kikindě (pův. Velká Kikinda), v srbsky hovořící části jižních Uher, kde také přijal jméno Dobromil Tvrdovič.

DÍLO:

Opery

Die Bergknappen, 3 jednání, libreto Theodor Körner, 1877, nedokončeno.

Oslavenec, 1 jednání, libreto Antonín Koukl 1881, 1. vydání Královské Vinohrady: Jelínek a Hoffmann 1883 (libreto).

Natalie, 3 jednání, libreto Emanuel Züngel, 1885, 1. vydání Praha: František Augustin Urbánek, 1888 (libreto).

Debora, 4 jednání, libreto na vlastní text podle hry Salomona Hermanna Mosenthala, 1888, nedokončeno.

Operety

Záboj a Ludiše, 1 jednání, libreto Josef Brožovský, 1890, 1. vydání Praha: František Augustin Urbánek, 1891 (libreto).

LITERATURA:

I. Lexika

OSN.

PHSN.

ČSHS.

Ludvová, Jitka: Hudební divadlo v Českých zemích: Osobnosti 19. století (Praha 2006, 185–186).

II. Ostatní

Srb Debrnov, Josef: Dějiny hudby v Čechách a na Moravě (Praha 1891, s. 108).

Emingerová, Kateřina: Jindřich Hartl mrtev (Dalibor 22, 1900, č. 34, s. 266–267).

Dorota Matyášková